

Новембар – агрометеоролошке услове ће одређивати температуре и падавине близу климатских нормала

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 04.11.2024 Брой: 11/2024

U novembru će agrometeorološke uslove određivati temperature i padavine bliske klimatskim normama.

Produbljena suša u oktobru otežala je setvu ozimih žitarica i deo planiranih površina biće posejan u novembru, nakon agrotehničkih rokova. Kao rezultat ispodprosečnih oktobarskih padavina, zalihe vlage u zemljištu u slojevima od 50 i 100 cm u većem delu zemlje, sa izuzetkom pojedinih lokaliteta u severoistočnim regionima (Dobrič), neobično su niske za sredinu jeseni – na nekim mestima ispod 50% poljskog vodnog kapaciteta (agrometeorološke stanice: Kneža, Bazovec, Kjustendil, Sandanski, Plovdiv, Pazardžik, Čirpan).

Tokom prve polovine prve dekade novembra ne očekuju se padavine i ograničavajući faktor za razvoj pšenice, ječma i ozime uljane repice u većini ratarskih regiona ostaje deficit zemljišne vlage.

Nakon iznadsezonskih temperatura krajem oktobra i početkom novembra, predviđa se zahlađenje i promena agrometeoroloških uslova. Tokom većine dana na početku novembra, temperature će biti ispod klimatskih normi, ali iznad biološkog minimuma potrebnog za vegetaciju ozimih žitarica. Tokom perioda ne očekuju se ekonomski značajne padavine i ograničavajući faktor za razvoj jesenje setve ostaje deficit zemljišne vlage. Početkom novembra, kod ozimih žitarica posejanih do sredine oktobra, primećivaće se faze nicanja i formiranja 1–2 lista.

Rizik od žitnih mušica nikada ne opada

U početnim fazama vegetacije pšenice i ječma, usevi se moraju pratiti na prisustvo štetočina. Štetu nanose poljska voluharica, larve žitne zrikavke i žitne mušice, a kada njihova gustina pređe ekonomski prag štetnosti, neophodne su pravovremene mere zaštite bilja.

Larve švedske mušice

Padavine i postepeno poboljšanje zaliha vlage u gornjim slojevima zemljišta očekuju se tokom druge polovine prve i tokom druge dekade novembra.

*Najopasnija štetočina žitarica je obična žitna zrikavka (*Zabrus tenebrioides*), koja napada pšenicu, ječam, kukuruz, zob i niz vrsta trava.*

Tokom treće dekade, predviđene vrednosti prosečnih dnevnih temperatura, oko i iznad normale za period, premašiće biološki minimum potreban za vegetaciju jesenjih useva.

Krajem novembra, pšenica i ječam će biti u različitim fazama rasta – od nicanja do 1, 2 i 3 lista. Faza trećeg lista će dominirati kod ozimih žitarica posejanih u oktobru. Kod uljane repice, samo će deo useva uspeti da uđe u fazu formiranja rozete (5–7 listova) tokom novembra.

Tokom meseca, predviđene minimalne temperature, do minus 7°C, su iznad kritičnih nivoa za ozime žitarice u fazi nicanja.

U novembru, uslovi za izvođenje jesenjih prskanja u zaštiti bilja u voćnjacima biće povoljni na početku meseca, sredinom druge i tokom većine dana treće dekade. Za koštuničave voćke (jabuka, kruška), radi ograničavanja infekcija parazitskom pegavošću, preporučuje se tretman sa 5% rastvorom uree. Za koštičave voćke, nakon masovnog opadanja listova, neophodno je prskanje sa 2% bordo smesom protiv uzročnika rupičavosti lišća, rane smeđe truleži, kovrdžavosti lišća breskve i drugih patogena.

Druga polovina novembra je pogodan period za sadnju voćaka.

